

IJTIMOIIY TARMOQLAR VA ULARNING SIYOSATDAGI ROLI

Yusupova Nargiza Raxmonbek qizi

Annotatsiya: Bugungi kunda jamiyat kommunikatsiya jarayonlarini ijtimoiy tarmoqlarsiz tasavvur qilish qiyin. Ushbu maqolada ham aynan ijtimoiy tarmoqlar va ularning siyosiy jarayonlardagi o'rni borasida so'z yuritiladi.

Kalit so'zlar: ijtimoiy tarmoq, siyosat, kommunikatsiya, axborot jamiyati, texnologiya.

СОЦИАЛЬНЫЕ СЕТИ И ИХ РОЛЬ В ПОЛИТИКЕ

Юсупова Нургиза

Annotation: Today, it is difficult to imagine the processes of society's communication without social networks. This article also discusses social networks and their role in political processes.

Ключевые слова: social networking, politics, communication, information society, technology.

SOCIAL NETWORKS AND THEIR ROLE IN POLICY

Yusupova Nargiza

Annotation: Today, it is difficult to imagine the processes of society's communication without social networks. This article also discusses social networks and their role in political processes.

Keywords: social networking, politics, communication, information society, technology.

XXI asrda kompyuter texnologiyalarining rivojlanishi tufayli axborot jamiyati haqiqatga aylandi: jamiyat har xil turdagi ma'lumotlarga ega bo'ldi va ularga real vaqt rejimida kirish imkoniyatiga ega bo'ldi. Axborotdan foydalanish qoidalarini bilish, kerakli manbalarni izlash va tanlashda ma'lum madaniyatga ega bo'lish, axborotdan foydalana olish yoki sifat jihatidan yangi axborotni yaratish muhimdir.

Hozirgi kunda ijtimoiy tarmoqlarning ahamiyati haqida ortiqcha ta'rif berishga hojat yo'q. Negaki o'zaro muloqotda, biznesda, yangi mijozlar topishda, mahsulot sotuvini oshirishda, biror soha bo'yicha mutaxassis tanlovida ijtimoiy tarmoqlardan to'g'ri foydalanish strategiyasini yo'lga qo'yib olish kerak bo'ladi. Hozirgi kunda internetsiz va ijtimoiy tarmoqlarsiz dunyoni tasavvur qilish qiyin bo'lib qoldi. Bir qarashda ijtimoiy tarmoqlar faqat ko'ngil ochish vazifasini bajarayotgandek tuyulishi mumkin, biroq aslida

ular kuchli siyosiy qurol hisoblanadi. Ijtimoiy tarmoqlarning kuchi nimada? Savol oddiy ko'rinadi, ammo javob siyosatshunoslik va boshqaruv amaliyoti uchun juda muhimdir.

Birinchidan, zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish qobiliyati tajribali Internet foydalanuvchilariga siyosiy kareralarini qurish uchun ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish imkonini beradi. Masalan, AQSh Prezidenti saylovini keltiraylik (B. Obamaning ijtimoiy tarmoqlarda eng ko'p do'stlari bor edi).

Ikkinchidan, ijtimoiy tarmoqlar bir qator inkor etilmaydigan afzalliklarga ega, ulardan biri har qanday odam bilan, u qayerda bo'lmasin, har doim real vaqtda bog'lanishingiz mumkin bo'lgan qulaylikdir.

Uchinchidan, asosan yoshlar ijtimoiy tarmoqlardan foydalanadilar. Dastlab, ijtimoiy tarmoqlarni ishlab chiquvchilar yoshlarni maqsadli auditoriya sifatida tasavvur qilishadi. Ushbu yondashuvning sababi shundaki yoshlar notanish odamlar bilan aloqada ancha faol, har doim tanishishga, yangi ma'lumotlarni o'zlashtirishga tayyor. Bu borada ijtimoiy tarmoqlar ideal platformadir.

Raqamli dunyo odamlarning siyosatga aralashishini osonlashtirdi. Endi har kim bilan fikr almashish va yordam olish uchun ijtimoiy mediadan foydalanishi mumkin.

Biz onlayn platformalar faollikni qanday o'zgartirganini va jamiyatga qanday ta'sir qilishi mumkinligini ko'rib chiqamiz. Virusli bo'lishdan tortib, ijtimoiy tarmoqlardan foydalanishgacha, ijtimoiy medianing siyosatdagi roli murakkab va muhim.

- Ijtimoiy media siyosiy faollikni inqilob qildi, odamlar va ommaviy harakatlarni qo'llab-quvvatlash va o'zgarishlarni boshlash uchun kuch berdi.
- Onlayn platformalar fuqarolik ishtirokidagi to'siqlarni kamaytirdi, bu esa original ovozlariga o'z xabarlarini kuchaytirishga va an'anaviy kuch tuzilmalariga qarshi chiqishga imkon berdi.
- Raqamli inqilob siyosiy tarkibni yaratish, almashish va kengaytirish usullarini o'zgartirib, siyosiy ishtirok sohasida yangi strategiyalar va dinamikalarni keltirib chiqardi.

Ijtimoiy media va siyosiy harakatlar o'rtasidagi o'zaro ta'sirni tushunish zamonaviy faollik va fuqarolik ishtirokining rivojlanayotgan landshaftini boshqarishda juda muhimdir.

Ijtimoiy tarmoqlar bugungi kunda siyosiy xabarlar va faollik uchun kalit hisoblanadi. Ular xabarni kuchaytirish effekti orqali siyosiy hikoyalarni tezda tarqatadilar. Foydalanuvchilar kontentni baham ko'rganlarida, u ko'p odamlarga tezda yetib boradi.

Zamonaviy ommaviy siyosatning o'ziga xos xususiyati tarmoq tuzilmalarining, xususan, ijtimoiy tarmoqlar va blogosferaning ommaviy siyosatning yangi ishtirokchilari sifatidagi rolini oshirishdir. Mazkur holatda ijtimoiy tarmoqlar deganda foydalanuvchilarning vertikal va gorizontal o'zaro ta'siriga xizmat qiluvchi online-makonda yaratilgan texnologik platforma tushuniladi.

XXI asr arafasida dunyoning rivojlangan mamlakatlarida sodir bo'lgan axborotlashtirish va telekommunikatsiyalar konvergentsiyasi jarayoni global axborot makonining roli ortishiga sabab bo'ldi. Dunyo tizimidan tarmoqli jamiyatga aylandi,

axborotlashgan jamiyat bag'rida tarmoqli jamiyat paydo bo'ldi. Buning natijasida zamonaviy jamiyatda elektron tarmoqlar tobora muhimroq va o'sib borayotgan rol o'ynashni boshladi. Biroq, hozirgi zamon tarmoqlari faqatgina barcha turdagi tarmoqlarning eng mashhuri bo'lgan global kompyuter tarmog'i Internet bilangina cheklanib qolmaydi. Bu xalqaro tashkilotlar tarmoqlari, taqsimlangan tarmoq korxonalari, chakana savdo, jamoat va diniy tashkilotlar tarmoqlari va boshqa ko'plab tarmoqlarni o'z ichiga oladi.

O'tgan asrning oxirida biz tarmoq dunyosida yashayotganimiz haqida ispaniyalik tadqiqotchi M. Kastels yozgan edi.

M.Kastels bugungi kunda global miqyosda shakllanayotgan ijtimoiy tuzilmani tarmoq jamiyati sifatida ko'rib chiqadi. Uning fikricha, bu jamiyatning eng muhim xususiyati axborot yoki bilimning ustunligi emas, balki ulardan foydalanish yo'nalishining o'zgarishidir. Buning natijasida, insonlar hayotida global va tarmoq tuzilmalari asosiy rol o'ynay boshlaydi, shaxsiy va moddiy bog'liqlikning avvalgi shakllarini siqib chiqaradi.

U shuningdek, axborot asrining ijtimoiy tuzilishini tarmoq jamiyati deb ataydi, chunki u vaqt va makonni kesib o'tuvchi global oqimlarda virtuallik madaniyatini shakllantiruvchi ishlab chiqarish, hokimiyat va tajriba tarmoqlari tomonidan yaratilgan.

Barcha ijtimoiy o'lehovlar va institutlar ham tarmoqli jamiyat mantig'iga ergashmaydi, huddi sanoat jamiyatlari uzoq vaqt davomida inson mavjudligining sanoatdan oldingi ko'plab shakllarini o'z ichiga olgani kabi. Ammo axborot davridagi barcha jamiyatlar haqiqatan ham turli darajada - tarmoqli jamiyatning hamma joyda mavjud bo'lgan mantig'i bilan to'yingan.

Ijtimoiy tarmoqlar orqali inson ongi va dunyoqarashini o'zgartirish maqsadida g'oyaviy, mafkuraviy ta'sir o'tkazish, dizinformatsion axborot tarqatish kabi holatlar, ayniqsa, hushyorlikni talab etmoqda. Axborot xurujida inson ongi, millat ruhiyati nishonga olinadi. Aslini olganda, axborot xurujlarini amalga oshirishda, avvalo, inson ongi va qalbini zabt etish orqali mafkuraviy ta'sir o'tkazish g'oyasi yotadi. Mazkur holat davlatlarning barqarorligiga raxna solib, millatning tarixan shakllangan qadriyatlari, uning o'ziga xosligi, millat va xalq sifatida yashab qolishini xavf ostiga qo'yadi. Ijtimoiy tarmoqlar orqali g'oyaviy-mafkuraviy tahdid sifatida namoyon bo'layotgan yovuz va buzg'unchi g'oyalar ta'sirini o'z vaqtida anglash, ulardan doimo ogoh bo'lish bugungi kunning dolzarb vazifasi ekanini har bir yurtdoshimiz, birinchi navbatda, yosh avlod vakillari chuqur anglab etishlari lozim bo'ladi.

Xulosa qilib aytganda, davlatimiz rahbari Shavkat Mirziyoev ta'kidlaganidek, «...biz farzandlarimizning ongi, dunyoqarashi asrlar davomida sinovdan o'tgan, yuksak ma'naviyat xazinasi bo'lgan jahon va milliy adabiyotimiz asosida emas, balki qandaydir shubhali, zararli axborotlar asosida shakllanishiga beparvo qarab turolmaymiz». Binobarin, bugungi davr bizdan dunyo miqyosida bo'hton va uydirmalarni tarqatish orqali yoshlarimizni aldab, o'z qarmog'iga ilintirishga intilayotgan ijtimoiy tarmoqlardagi turli salbiy holatlarga hech qanday imkon bermasligimizni talab etmoqda. Zero, milliy ma'naviyatimizni asrash orqali yoshlarimizni ona Vatanga sadoqat ruhida tarbiyalab, o'z xalqiga, yurtiga bo'lgan muhabbatini oshirish asosiy vazifamizdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Ритсэр Дзх. Современные социологические теории. М., СПб., 2002.
2. Ржабченко Н.А., Мирошниченко И.В. Институционализация публичной политики в онлайн-пространстве современной России. Краснодар: Просвещение-Жуг, 2012.
3. Метелева Э.Р. Сетевой подход к управлению развитием городов: базовые понятии, ключевые положения, направления использования. Вопросы управления. 2011. № 2.
4. Сила слабых связей или почему сосед по лестничной клетке... УРЛ: <http://гблор.ру/блог/силаслабых-связей-или-почему-сОS/257055>.

